

Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення станом на 30.09.2008 року.

Протягом 9 місяців 2008 року до Державного реєстру фінансових установ було внесено 8 новостворених недержавних пенсійних фондів (станом на 30.09.08р. налічувалося 104 НПФ та 1 фінансова установа – НПФ, що реорганізується). Станом на 30.09.08р. налічувалося 49 адміністраторів НПФ.

Система недержавного пенсійного забезпечення, що становить третій рівень пенсійної системи, запроваджена Законом України “Про недержавне пенсійне забезпечення” від 9 липня 2003 року, додатково до загальнообов’язкового державного пенсійного страхування. Позитивна динаміка в зростанні кількості недержавних пенсійних фондів свідчила про зростання попиту недержавного пенсійного забезпечення серед населення.

Основні показники діяльності НПФ та темпи їх приросту наведені у табл.1.

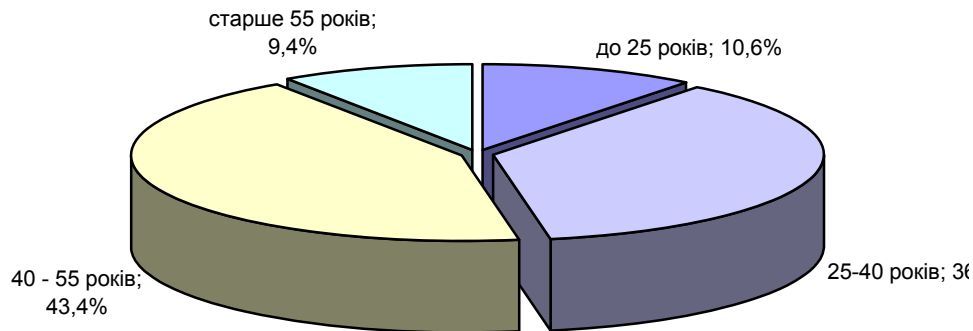
Таблиця 1
Динаміка основних показників діяльності недержавних пенсійних фондів

Недержавні пенсійні фонди	2006	2007	9 місяців 2008	Темпи приросту, %	
				2007/2006	9 місяців 2008 /2007
Загальна кількість укладених пенсійних контрактів (тис. шт.)	41,5	55,9	63,0	33,5	12,7
Кількість учасників за укладеними пенсійними контрактами (тис. осіб)	193	279	456,9	44,6	63,7
Загальні активи НПФ (млн. грн.)	137	281	552,1	105,1	85,8
Пенсійні внески (млн. грн.), у т.ч.	119,7	234,4	521,0	95,8	122,3
- від фізичних осіб	5,3	14,0	23,4	164,2	67,1
- від юридичних осіб	108,2	220,4	497,5	103,7	125,7
- від фізичних осіб-підприємців	0,02	0,04	83,4	100,0	100,0
Пенсійні виплати (млн. грн.)	4,0	9,1	19,6	127,5	115,4
Кількість осіб, що отримали/ отримують пенсійні виплати (тис. осіб)	3,9	5,5	8,9	41,0	61,8
Сума інвестиційного доходу (млн. грн.)	23,4	68,1	74,8	191,0	9,7
Сума витрат, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів (млн. грн.)	6,1	16,6	27,2	172,1	63,9

Станом на 30.09.08 адміністраторами недержавних пенсійних фондів було укладено **62 998 пенсійних контрактів з 49 152 вкладниками**, з яких **2 187 юридичні особи (4,45%) та 46 965 фізичні особи (95,55%)**.

Про збільшення популярності недержавного пенсійного забезпечення на кінець 9 місяців 2008 року свідчило зростання **кількості учасників НПФ** відповідно до укладених контрактів: протягом кварталу (на 30.06.08 - **428,3 тис. осіб**) вона зростає на **28,6 тис. осіб** і на 30.09.08 складала **456,9 тис. осіб**.

Як і в попередні роки, серед учасників НПФ більшість становили особи віком від 40 до 55 років – 43,4% (2007р. – 41,9%, 2006р. - 43%). Разом з тим слід відзначити збільшення частки вікової групи старше 55 років – 9,4% (9,3% у 2007 р., 7% у 2006 р.) та зростання частки учасників НПФ віком від до 25 до 40 років – 36,6% (34,0% у 2007 році, 14% у 2006), що можна розцінювати як прояв підвищення довіри людей до перспективності системи недержавного пенсійного забезпечення, яка ще перебуває в стадії свого становлення (рис. 1).

Рис. 1. Розподіл учасників НПФ за віковими групами на кінець 9 місяців 2008 року

Разом із зростанням учасників НПФ, зростають і обсяги сплачених пенсійних внесків. Так, станом на кінець 9 місяців 2008 року всіма вкладниками недержавних пенсійних фондів було сплачено **520,95 млн. грн. пенсійних внесків**, що на 122,2% більше, ніж було сплачено на кінець 2007 року.

Станом на 30.09.08 пенсійними фондами було сукупно здійснено виплат на суму **19 568,6 тис. грн.** (одноразових та виплат на визначений строк) **8 941** особам та **226** спадкоємцям, тобто біля 2,01% учасників від загальної їх кількості отримали пенсійні виплати.

Загальний **обсяг активів**, сформованих пенсійними фондами станом на 30.09.08, становить **552 087,25 тис. грн.** Всього за 9 місяців 2008 року активи недержавних пенсійних фондів зросли на 96,6% (рис. 2). Поквартальна динаміка загальних активів з темпами приросту в порівнянні з 2007 роком.

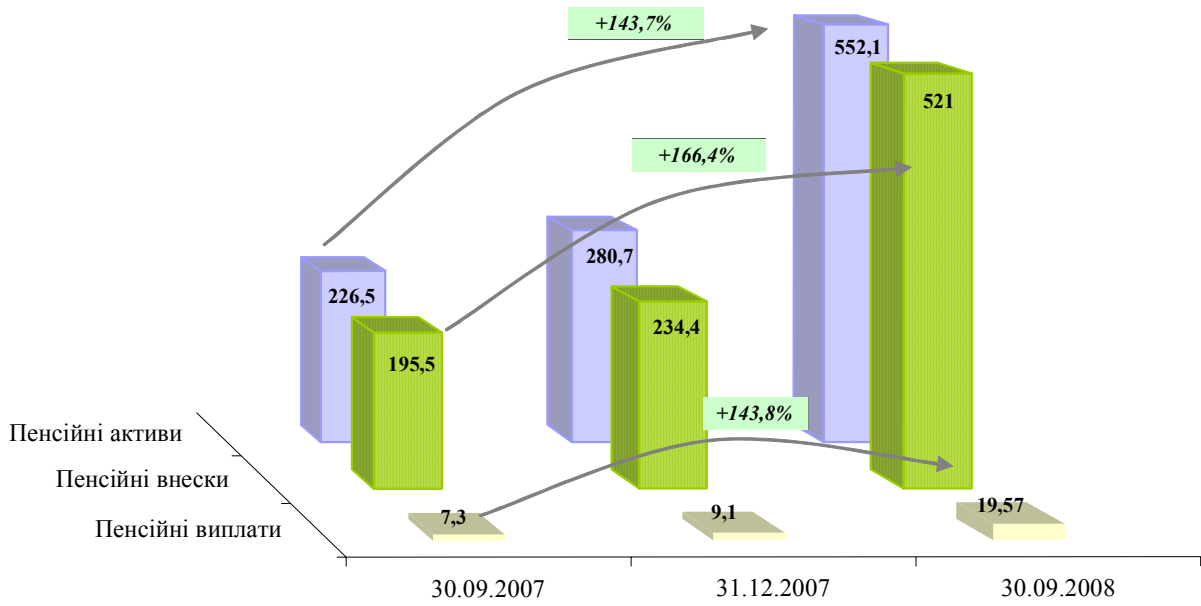

Рис.2. Динаміка основних показників системи НПЗ

Поквартальна динаміка загальних активів НПФ за 2008 рік з темпами приросту в порівнянні до аналогічного періоду 2007 року (рис. 2).

Таблиця 2.

Показник	31.03.07	30.06.07	30.09.07	30.12.07	31.03.08	30.06.08	30.09.08
	31.03.2007/ 31.12.2006	30.06.2007/ 31.03.2007	30.09.2007/ 30.06.2007	30.12.2007/ 30.09.2007	31.03.2008/ 30.12.2007	30.06.2008/ 31.03.2008	30.09.2008/ 30.06.2008
Загальні активи НПФ (млн.грн.)	161,0	200,0	226,5	281,0	404,0	480,8	552,1
Темпи приросту щоквартальні (%)	17,5%	24,2%	13,3%	24,1%	43,8%	19,5%	14,8%

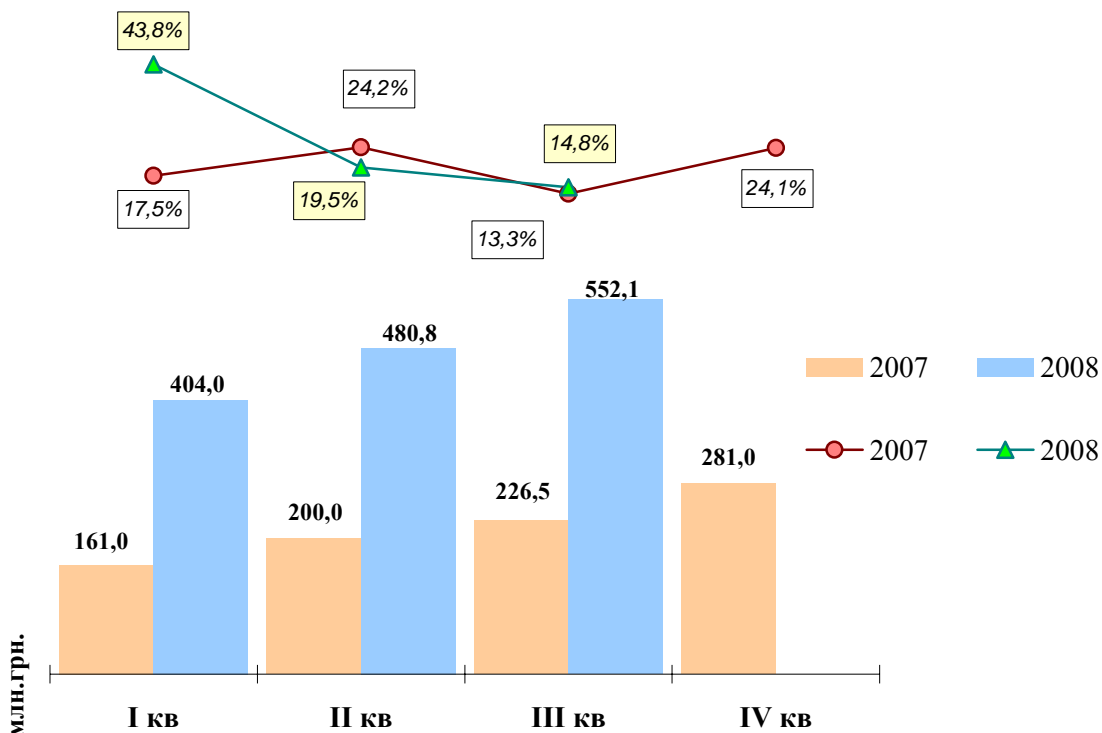

Рис.3. Динаміка загальних активів НПФ та щоквартальні темпи приросту у 2008-2007 рр. (порівняння в I кварталі до початку року).

За результатами 9 місяців 2008 року структура розміщення пенсійних активів за напрямками інвестування суттєво не змінилась (рис.4). Як видно з діаграми рисунка 4, переважними напрямками інвестування пенсійних активів залишалися депозити в банках (60,3% інвестованих активів), акції (13,3%) та облігації (23,0%) підприємств, які є резидентами України.

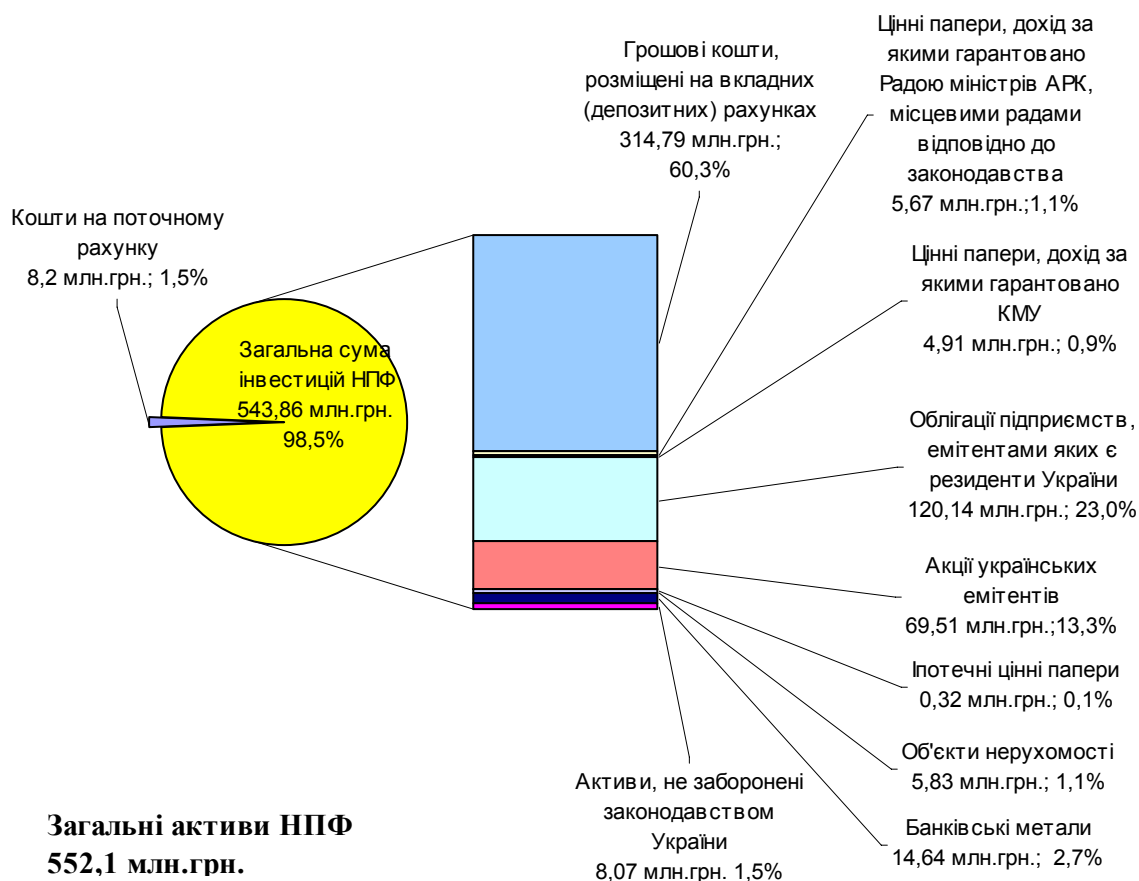

Рис.4. Структура інвестованих на 30.09.08 пенсійних активів

Суттєвим фактором, що впливає на розмір інвестиційного доходу є також те, що розмір залучених пенсійних внесків є незначним для забезпечення можливості здійснення диверсифікації пенсійних активів у доходні фінансові інструменти. Крім того, такий інструмент, як державні цінні папери, цінні папери місцевих рад, як основні інструменти вкладення пенсійних коштів, не має широкого попиту серед управляючих компаній.

На кінець 9 місяців 2008 року витрати, відшкодовані за рахунок активів пенсійного фонду, склали **27 238,52 тис.грн.**, або 4,9% від загальної суми активів НПФ. Основна частина витрат, що відшкодовується за рахунок пенсійних активів, припадає на оплату послуг адміністратора (13 474,73 тис. грн., або 46,26% від загальної суми витрат), включаючи оплату рекламних та агентських послуг, пов'язаних із функціонуванням пенсійного фонду, та витрат на оприлюднення інформації про його діяльність.